

שואל ומשיב / הרב יהורם חדד שליט"א

שאלה : שני סוגי עיסות שיש בכל אחד רק קילו האם מצטרפים לחיוב חלה ומה אחד שני קילו וכן אותו סוג בצק רק אחד הוא לחלבי ואחד לבשרי

ולכן עשו שני עיסות נפרדות האם מצטרף

תשובה כותב שולחן ערוך יורה דעה סימן שכו סעיף א שתי עיסות שיש עיור החיב בחלה, ואין באחת מהן כשיעור, ונגעו זו בזו ונשכו זו את זו, אם היו של שנים, אפילו הם ממין אחד, פטורים מן החלה, שסתם שנים מקפידים. ואם ידוע שאינם מקפידים.
ואם היה מקפיד שלא תגע עיסה זו בזו ולא תתערב, אפי' היו מין אחד אין מצטרפות ומוסיף הרמ"א : והי"ה שתי עיסות שיש באחת כרכום ובשנית אין בה. וכל זה שאין שיעור בכל אחת, אבל אם יש בהן שיעור, מפרשי מאחת על חבירתה אם הן של אדם אחד (ת"ה סימן קכ"ט /קפ"ט).
אם כן רואים מדברי מרן שאם הם שתי עיסות שאינו מקפיד שיתערבו אחד בשני אומנם מצטרפים אף שעשה אותם בשתי עיסות אבל אם הוא מקפיד כגון שעיסה אחת היא מתוקה ועיסה האחרת מלוחה שאז מקפיד שלא יצטרף אולם מצטרפים והוא הדין אם שתיהם עיסות שוות אלא שאחת מיועדת לארוחה חלבית ואחת לארוחה בשרית ומקפיד שלא יתערבו אחת בשני אינם מצטרפות.
ואם יש שני קילו מסוג שונה כיון שיש כבר שיעור חלה בכל עיסה יכול להפריש מאחד על השני כדברי מרו לעיל

נכתב לעורר לב המעיינים בלבד לא למעשה

רבי יוסף קארו זכה לחבר את חיבורו משום ענותנותו
שלושה חכמים גדולים היו בדורו של מרן הבית יוסף: רבינו יוסף קארו, רבינו יוסף טאיטצאק ורבינו יוסף בן לב. כולם נקראו בשם יוסף כולם חכמים כולם נבונים וכל אחד מהם היה ראוי למלאכת קודש זו לחבר את השולחן ערוך על הטור, ספר הלכה מקיף וכולל מכל הפוסקים. והסכימו מן השמים ותנתן דת שהחיבור יהיה עי"י מרן הקדוש רבינו יוסף קארו וזו מפני ענותנותו היתרה (שם הגדולים).

שלושה מועמדים ענקי רוח וגדולי עולם בשם "יוסף" עלו בדיון בפמליא של מעלה שהיו ראויים לכתיבת ה"בית יוסף" על הטור, והם : המהריב"ל - רבי יוסף בן לב.

רבי יוסף טאיטצייק, אשתו סיפרה עליו אחר מותו שבמשך 40 שנה לא ישן במיטה מוצעת אלא מערב שבת לערב שבת, ועשה לילות כימים בשקידת התורה הקדושה וכדי שלא ירדם מתוך לימודו בלילה הניח שתי קערות מים מתחת השולחן וברגע שראה שנופלת עליו תרדמה טבל במים הקרים רגליו ונעור משנתו והמשיך לעסוק בתורה הקדושה, הוא נהג בפרישות ובטהרה. והשלישי הוא מרן! "המחבר" רבינו יוסף קארו. וההכרעה בשמים נפלה על רבינו יוסף "קארו" כי ה"ה חפץ "ביקרו" וזאת עקב הצדקות הגדולה והענוה היתרה שהיתה בו כחר סיני שנבחר שעליו תינתן התורה.

כתוב בפרקי אבות פרק ד,טו והוי מקדים שלום לכל אדם הקדמת שלום לכל אדם, יש בה ממידת הענוה. ועל כן, מי שאין בו ממידת הענווה יתקשה בקיום מצוה זו, כמו שבאר המהר"ל בסיפרו "דרך החיים" (אבות פרק ד, מ' ז"ד): "... ואמר, כי ההנחה עם בני האדם הדומים: שיהיה מקדים שלום לכל אדם, ודבר זה - ענווה להקדים לכל אדם שלום, ולא ימתין עד שיתן לו האחר שלום ואז יחזיר לו שלום, רק שיש לו להקדים לכל אדם שלום, וזה הודאה שאין אדם אחר שפל בעיניו, כי מי שבעיניו בני אדם שפלים, לא יתן שלום לאחרים. רק אם יקדימו שלום אליו, אז הוא מחזיר שלום". (שם)

ענותנותו של רבה של פוג

רבי יחזקאל לנדוי, רבה של פרג, בעל ה"נודע ביהודה", היה נוהג מדי שנה בשנה לרדת לפני התיבה בתפילת נעילה ביום הכפורים. על אף שלא היה מומחה בניגונים המסורתיים, חזקה עליו בקשתם של פרנסי הקהילה בפרג, שלא ישנה את מנהג המקום. מסורת היתה בידם שרב העיר מתפלל כשליח ציבור בתפילת נעילה. בין המתפללים היה עני אחד המחזר על הפתחים. אותו עני האזין היטב לקולו של הרב במלים: "מכלכל חיים בחסד". ולמחרת יום הכפורים, כשחזר על פתחי בתי העיר כמנהגו לקבץ נדבות, היה חוזר ומזמר את הניגון "מכלכל חיים" של הרב, עם כל תנועותיו. הקהל נהנה מהצלחת חקיו וכבדהו בנדבות נוספות. ראשי הקהל ראו בזה קלות-ראש וזילזול בכבוד המרא דאתרא, בעל ה"נודע ביהודה", והזהירוהו שיפסיק מיד, אחרת הוא יגורש מן העיר.

בצר לו הלך העני ל"נודע ביהודה" ושם לו כי ראשי הקהילה איימו עליו שלא יחקה את ה"מכלכל חיים", דבר שהוא לא עושה, חלילה, להשפיל את כבוד הרב, כי אם לשמח את הצבור שעל ידי זה ישיג תרומה נוספת. שמע הרב את הדברים, לא כעס ולא הקפיד על ביזוי כבודו, ולא די שהרשה לו להמשיך ולנגן כמנהגו, אלא גם העניק לו כתב הרשאה בו כתב: רשות נתונה ממני למוטר כתב זה לכלכל את עצמו מ"מכלכל חיים" שלי...

כותב לקוטי מוהר"ן חי"ב אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (יומא כב) 'מפני מה לא נמשכה מלכותו של שאול, מפני שלא היה בו שום דפי. כי אין ממנין פרנס על הצבור אלא אם כן קפה של שרצים תלויה מאחוריו. שאם תזוח דעתו עליו, אומרים לו : כלך מאחוריך'. כי עקר המלכות - על ידי ענוה כני"ל, וכל מה שיש למלך ענוה ביותר, מתפשט מלכותו ביותר כני"ל...

הענווה היא שורש לכל המידות הטובות כשאדם מסוגל לעצמו מידת הענוה הוא לא מקנט את איכפת לו שחבירו עקף אותו וכן אינו כועס כל כעס שורשו בגאווה וכן עוד מידות טובות וזכה בזכות הענווה צריך לשאוף לכך

אפי"ם הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצוק"ל בצד השולחן וכומר ל בצד השולחן ושאלו הכומר את הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצוק"ל מה ההבדל בין יהודי לנכבז? ענה לו ר' יהונתן: "השולחן" רבה לפני שלימה לחכמים אמר מילתא דבד'יותא ובדחי' רבנן לסיף ישב באימה ופתח בסוגיא [שבת לז]

נכתב לעורר לב המעיינים בלבד לא למעשה

רבצה"י

פרשת – נשא

זהירות התורה בכבוד האדם

ויקריבו נשיאי ישראל וגו' ויביאו את קרבנם לפני ה'.

כותב הרמב"ן התורה כתבה את כל קרבנות הנשיאים כל אחד בפני עצמו למרות שכולם הביאו את אותם דברים בדיוק לכאורה היה מספיק לכתוב קורבנו של נחשון בין עמינדב היה כך וכך ושאר הנשיאים הביאו כמוהו בדיוק מדוע היריכות הגדולה הזו ומתרץ הרמב"ן וז"ל והנכון בטעם הכתוב, כי הקב"ה חולק כבוד ליראיו שכיון שמכבדים את הקב"ה, הקב"ה מחזיר להם כבוד וכמו שכתוב "כי מכבדי אכבד " והנה הנשיאים כולם ביום אחד הביאו הקרבן הזה שהסכימו עליו יחד,] ואי אפשר שלא יהא אחד קודם לחבירו ולכן היה חייב להקדים בימים אחד לשני, מכל מקום רצה לתת לנשיאים כבוד ולכן] רצה להזכירם בשמם ובפרט קורבניהם ולהזכיר יומו של כל אחד, לא שיוזכר ויכבד את ראשון "זה קרבן נחשון בן עמינדב" ויאמר וכן הקריבו הנשיאים אש איש יומו, כי יהיה זה קצור בכבוד האחרים.

ואחרי כן חזר וכללם, להגיד שהיו שקולים לפניו יתברך :

ומוסיף החפץ חיים כדי לא להטיל קנאה ושנאה בניהם שיאמרו שהנשיא שהוזכר הוא החשוב ביותר

רואים עד כמה התורה חסה על כבודם של יראי ה' שהרי כמה הלכות חמורות נרמזו בקוצו של יוד ואלו פה התורה האריכה כל כך ללמדנו כמה לחוס על כבוד הבריות ולכבד את השני וכן רמזה לנו התורה הקדושה שיזהר בכבודו של השני ובמצוות שבין אדם לחבירו יותר ממצוות שבין אדם למקום ולמצוות בין אדם למקום אמר הרבה פעמים בדרשה וברמז בלבד ואלו בפרשת הנשיאים התורה הקדושה מאריכה כביכול ללא צורך ,

מתן הרב שטיינמן זצוק"ל מביא ר"ש בתחילת מסכת פאה שכותב וז"ל של הר"ש כי הקב"ה חפץ יותר במצוות שיעשה בהם גם רצון הבריות ממצוות שבין אדם לקונו עכ"ל הר"ש אנו תמיד חושבים שהעיקר זה מצוות שבין אדם למקום אלא שיש גם מצוות שבין אדם לחבירו אנו רואים מה"ר"ש שהקב"ה חפץ יותר ממצוות שבין אדם לחבירו יותר ממצוות שבין אדם למקום הפוך ממה שאנו רגילים לחשוב אדם בשביל מצווה מסוימת אפילו חשובה יכול לריב ולפגוע בבני אדם ואינו יודע שכל מצוותו איננה שווה מול הפגיעה בבין אדם לחבירו (במקרים שההלכה אוסרת זאת)

אנו רואים בפרשת משפטים התורה הקדושה מיד אחרי מתן תורה וואה דווקא במצוות של בן אדם לחברו ולא עוד באדם השפל ביותר בעם ישראל, בעבד עברי ומדריכה אותנו כיצד לנהוג בו כבוד שאם יש לאדון רק כרית אחת העבד קודם לאדון וכן בשאר מצוות של בן אדם לחברו לומר לך כמה התורה מחשיבה את מצוות בן אדם לחברו שהקדימה אותם למצוות של בן אדם למקום

הגמרא במסכת יומא (דף ט : ט) שואלת מקדש ראשון מפני מה חרב מפני שלשה דברים שהיו בו עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים אבל מקדש שני שהיו עוסקין בתורה ובמצוות וגמילות חסדים מפני מה חרב מפני שהיתה בו שנאת חנם ללמדך ששקולה שנאת חנם כנגד שלש עבירות עבודה זרה גלוי עריות ושפיכות דמים אמר רבי יוחנן טובה ציפורנן של ראשונים (בית ראשון למרות העבירות החמורות שעברו) מכרסם של אחרונים אמר לו ריש לקיש אדרבה אחרונים עדיפים שאף על גב שמשועבדים למלכות אחרות ועוסקים בתורה למרות זאת אמר לו רבי יוחנן בירה (בית המקדש) עדיפים על גב שמשועבדים למלכות אחרות ועוסקים בתורה למרות זאת אמר לו רבי יוחנן בירה (בית המקדש) רבי אלעזר ראשונים גדולים או אחרונים גדולים אמר להם תנו עיניכם בבירה

ומובא בירושלמי מסכת יומא (דף ד : ד) מצאנו שלא חרב הבית בראשונה אלא שהיו עובדי עכו"ם ומגלי עריות ושופכין דמים אבל בשני (בבית שני) מכירין אנו אותם שהיו יגיעין בתורה וזהירין במצות ובמעשרות וכל ווסת [קביעות] טובה הייתה בהן אלא שהיו אוהבין את הממון ושונאין אלו לאלו שנאת חנם וקשה היא שנאת חנם שהיא שקולה כנגד עבודה זרה גלוי עריות ושפיכות דמים ...ואמרו כל דור שאינו נבנה בימיו מעליו עליו כאילו הוא החריבו.

משה קדוש ליד ה'

נפט בן מדינת

פרשת – נשא

זהירות התורה בכבוד האדם

ויקריבו נשיאי ישראל וגו' ויביאו את קרבנם לפני ה'.

כותב הרמב"ן התורה כתבה את כל קרבנות הנשיאים כל אחד בפני עצמו למרות שכולם הביאו את אותם דברים בדיוק לכאורה היה מספיק לכתוב קורבנו של נחשון בין עמינדב היה כך וכך ושאר הנשיאים הביאו כמוהו בדיוק מדוע היריכות הגדולה הזו ומתרץ הרמב"ן וז"ל והנכון בטעם הכתוב, כי הקב"ה חולק כבוד ליראיו שכיון שמכבדים את הקב"ה, הקב"ה מחזיר להם כבוד וכמו שכתוב "כי מכבדי אכבד " והנה הנשיאים כולם ביום אחד הביאו הקרבן הזה שהסכימו עליו יחד,] ואי אפשר שלא יהא אחד קודם לחבירו ולכן היה חייב להקדים בימים אחד לשני, מכל מקום רצה לתת לנשיאים כבוד ולכן] רצה להזכירם בשמם ובפרט קורבניהם ולהזכיר יומו של כל אחד, לא שיוזכר ויכבד את ראשון "זה קרבן נחשון בן עמינדב" ויאמר וכן הקריבו הנשיאים אש איש יומו, כי יהיה זה קצור בכבוד האחרים.

ואחרי כן חזר וכללם, להגיד שהיו שקולים לפניו יתברך :

ומוסיף החפץ חיים כדי לא להטיל קנאה ושנאה בניהם שיאמרו שהנשיא שהוזכר הוא החשוב ביותר

רואים עד כמה התורה חסה על כבודם של יראי ה' שהרי כמה הלכות חמורות נרמזו בקוצו של יוד ואלו פה התורה האריכה כל כך ללמדנו כמה לחוס על כבוד הבריות ולכבד את השני וכן רמזה לנו התורה הקדושה שיזהר בכבודו של השני ובמצוות שבין אדם לחבירו יותר ממצוות שבין אדם למקום ולמצוות בין אדם למקום אמר הרבה פעמים בדרשה וברמז בלבד ואלו בפרשת הנשיאים התורה הקדושה מאריכה כביכול ללא צורך ,

מתן הרב שטיינמן זצוק"ל מביא ר"ש בתחילת מסכת פאה שכותב וז"ל של הר"ש כי הקב"ה חפץ יותר במצוות שיעשה בהם גם רצון הבריות ממצוות שבין אדם לקונו עכ"ל הר"ש אנו תמיד חושבים שהעיקר זה מצוות שבין אדם למקום אלא שיש גם מצוות שבין אדם לחבירו אנו רואים מה"ר"ש שהקב"ה חפץ יותר ממצוות שבין אדם לחבירו יותר ממצוות שבין אדם למקום הפוך ממה שאנו רגילים לחשוב אדם בשביל מצווה מסוימת אפילו חשובה יכול לריב ולפגוע בבני אדם ואינו יודע שכל מצוותו איננה שווה מול הפגיעה בבין אדם לחבירו (במקרים שההלכה אוסרת זאת)

אנו רואים בפרשת משפטים התורה הקדושה מיד אחרי מתן תורה וואה דווקא במצוות של בן אדם לחברו ולא עוד באדם השפל ביותר בעם ישראל, בעבד עברי ומדריכה אותנו כיצד לנהוג בו כבוד שאם יש לאדון רק כרית אחת העבד קודם לאדון וכן בשאר מצוות של בן אדם לחברו לומר לך כמה התורה מחשיבה את מצוות בן אדם לחברו שהקדימה אותם למצוות של בן אדם למקום

הגמרא במסכת יומא (דף ט : ט) שואלת מקדש ראשון מפני מה חרב מפני שלשה דברים שהיו בו עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים אבל מקדש שני שהיו עוסקין בתורה ובמצוות וגמילות חסדים מפני מה חרב מפני שהיתה בו שנאת חנם ללמדך ששקולה שנאת חנם כנגד שלש עבירות עבודה זרה גלוי עריות ושפיכות דמים אמר רבי יוחנן טובה ציפורנן של ראשונים (בית ראשון למרות העבירות החמורות שעברו) מכרסם של אחרונים אמר לו ריש לקיש אדרבה אחרונים עדיפים שאף על גב שמשועבדים למלכות אחרות ועוסקים בתורה למרות זאת אמר לו רבי יוחנן בירה (בית המקדש) עדיפים על גב שמשועבדים למלכות אחרות ועוסקים בתורה למרות זאת אמר לו רבי יוחנן בירה (בית המקדש) רבי אלעזר ראשונים גדולים או אחרונים גדולים אמר להם תנו עיניכם בבירה

ומובא בירושלמי מסכת יומא (דף ד : ד) מצאנו שלא חרב הבית בראשונה אלא שהיו עובדי עכו"ם ומגלי עריות ושופכין דמים אבל בשני (בבית שני) מכירין אנו אותם שהיו יגיעין בתורה וזהירין במצות ובמעשרות וכל ווסת [קביעות] טובה הייתה בהן אלא שהיו אוהבין את הממון ושונאין אלו לאלו שנאת חנם וקשה היא שנאת חנם שהיא שקולה כנגד עבודה זרה גלוי עריות ושפיכות דמים ...ואמרו כל דור שאינו נבנה בימיו מעליו עליו כאילו הוא החריבו.

עליון

לכבוד הקב"ה

המאירי (סנהדרין יא :)כותב בית שני שהיו שם חסידים ואנשי מעשה מפני מה חרב מפני שנאת חנם שהיתה ביניהם ללמדך ששקולה שנאת חנם כעבודה זרה וגלוי עריות ושפיכת דמים שחבר עליהן בית ראשון

והר"ן מבאר מדוע חמורה היא שנאת חנם (דרשות הר"ן - הדרוש העשירי) שנאת חנם גם כן על דרך זו שהיא עבירה שמתמיד בה האדם תמיד, ואין שום תועלת והנאה לאדם בה ואין הטבע נוטה אליה (לשנאת חינוס). מפני זה אמרו רז"ל ששקולה שנאת חנם כנגד שלש עבירות עבודת אלילים, גלוי עריות, שפיכות דמים. לפי שהטבע נוטה יותר לאותן ג' עבירות ממה שנוטה לשנאת חנם.

ואם באתי לפרש היאך יארך יותר מדאי: ולפי שהנכשל באותן עבירות [בד' העבירות החמורות]אינו נכשל בהם אלא פעם אחת בזמן מרובה, ועוון שנאת חנם נכשל האדם תמיד, אלו הדברים כללים שנכשלים האדם בהן תמיד. אבל הדברים הפרטיים כל אחד ואחד יודע נגע לבבו, והמצווה עליו לרפאות את שברו כפי מה שידו משגת. ומי שמשלים חק תשובתו הרי זה משובה, ומי שאינו משלים בה אלא שהתחיל בה ולא גמרה הרי הקל מחטאתו, שאפילו מי שמשים אל לבו דעת לשוב בתשובה מקל עונשו: עכ"ל

רבי ברוך מקוסוב זצ"ל היה אומר: יש לך אנשים הנוהרים וחדרים מחשש אכילת תולעת, אולם אין נוהרים מלרדוף אנשים לבלעם חיים: ואף למצוץ דםם. עליהם רמז נעים זמירות באומרו, "וואנכי תולעת ולא איש". (תהילים כב) הביטו עלי כשם שאתם מביטים על תולעת ואל נא תבלעוני חיים :

מעשה באנשים שהגיעו לאכסניה התחילו לברר על ההכשר שההכשר לא טוב לאחר כמה זמן שמעם בעל האכסניה מדברים לשון הרע ורכילות ופגיעה בבני אדם אמר אנשים נוהרים לא לכול תולעת ואינם נוהרים לבלוע בני אדם

עד כמה חמור אפילו פסק לא נכון בעיניי בן אדם לחבירו

מסופר ביום י"ג אב תקפ"ט
נסתלק רבי מרדכי בנט גאון אב בית דין ניקלשבורג בטהותו במרחצאות קרלסבד, והובל מיד לקבורה בעיר ליכטנשטטט הסמוכה לקרלסבד כשתי שעות מהלך. עירו ניקלשבורג כשנדע להם האסון, דרשו בתוקף לפנות קיברו משם ולהביאו לעירו לקבורת אבותיו. אמנם אנשי ליכטנשטטט טענו כי כבר זכו בגופו הקדוש. שתי הקהילות התדיינו בדבר, והסכימו שיכריעו בדבר כמה מגדולי הדור וביניהם ה"חתם סופר" אשר צידד להתיר פיניו הקבר, אבל לא קבע בהחלטיות (עיין שו"ת חתם סופר חלק ו, ל"ז). בראותם כך שתקו אנשי ניקלשבורג ולא מלאם ליבם לפנותו. והיה כעבור חצי שנה, התעורר ה"חתם סופר" בדבר, וכתב לבית דין של ניקלשבורג שנית, כי עתה הוא מחליט ברורות להתיר פיניו הקבר לעירם. הפסק בוצע, וקבר רבי מרדכי בנט פנה, והובא לקבורה שנית ביום י"ב אדר תקי"צ בעירו ניקלשבורג. סוד נימוקו של ה"חתם סופר" היה כך: עתה בא אליו הגאון המנוח בחזיון לילה, וביקש ממנו שיסכים להוליכו לקבורה בעירו. רבי מרדכי גילה את בחירותו ותיארה עם בת הרב דקהלת ליכטנשטטט, והוא ביטל את השדוך, ובזה הוא פגע בכבוד משפחת הכלה. לכן הענישוהו מן השמים אשר כחצי שנה יהיה עליו לשכב בקבורה בעיר זו רחוק מעירו ומקבורת אבותיו. ועתה במלאות זמן זה, מן הראוי לפנותו ולהעבירו לעירו. (חוט המשלש, דפוס ת"א, עמ קמ"ט) בעל מחבר תולדותיו "פאר מרדכי" מביא אכוחות כי "חוט המשלש" טעה ולא דייק בזה. היות ורבי מרדכי עצמו לא עזב שידוך מעולם. גרסתו בקצור היא לפי ספר "מרום הרים" (שנת תרמ"ב), על פי נוסחת רבי שמעון סופר מקרקא, כפי שמעיה מאביו ה"חתם-סופר": עצמו: ההכרעה היתה תלויה ועומדת בהחלטת ה"חתם-סופר. ואכן הוא העלה על הגיליון תשובה מפורטת שחייבים להעבירו לעירו. אולם כשסיים כתיבתו והתכוון לשלוח אותה, פתאום נפלה עליו תרדמה, ונגלה אליו בחלום רבי מרדכי בנט המנוח, שאם ביקש ממנו שיעכב את התשובה. וגילה לו, כי נענש מהשמים להיחקר כחצי שנה דווקא שם, היות ונתן הסכמתו פעם אחת לנתק שידוך. הוא הדגיש: הגם שמה שעשיתי היה על פי דין תורה, בכל זאת היות וכבוד הבריות הוא עניין חמור עד למאד, ואנכי הרי גרמתי: צער וביוש כללה ומשפחתה, דקדקו איפוא עימי משמים, "כי לא הוצרکتני לעשות שם, וזה לך האות כי דברי כנים, ילכו יבדקו וימצאו, כי אותה כלה שניתקתי שידוכי, קבורה בדיוק סמוך לקברי ממש!!! מיד שלח ה"חתם-סופר שלוחים ונתברר כי החלום נכון.

שבת שלום ומבורך !!!

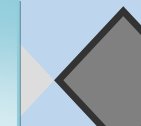
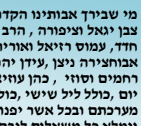
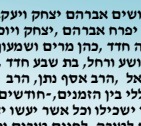
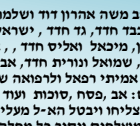
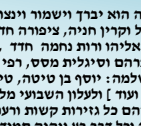
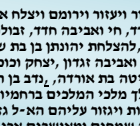
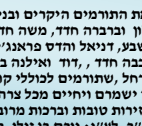
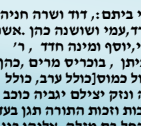
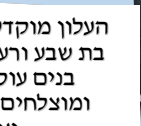
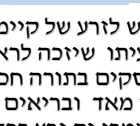
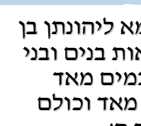
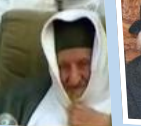
העלון מוקדש לזרע של קיימא ליהנותן בן

בת שבע ורעייתו שזיכה לראות בנים ובני

בנים עוסקים בתורה חכמים מאד

ומוצלחים מאד ובריאים מאד וכולם

יאמרו זה זרע ברך ה'

בן איש חי והליכות עולסדיני קידוש **פרשת בראשית שנה שניה**

[טז] אם שכח ואכל קודם קידוש אפילו אכל סעודה גמורה צריך לקדש מיד בעת שזכר ואסור לו לטעום כלום משזכר עד שיקדש ואם נאנס לא הזיד ולא קידש בלילה יש לו תשלומין למחז כל היום ויאמר כל ברכת הקידוש של לילה חוץ מפרשת ויכולו שאינו אומרה ביום ואם גם ביום שכח או נאנס ולא קידש וזכר בין השמשות של היום שהוא ספק קודש ספק חול הנה אם התפלל תפלה של שבת הן בלילה הן ביום נמצא יצא ידי חובה קידוש מן התורה ורק נשאר עליו חיוב קידוש מדברגן וכיון דהוא בין השמשות שהוא ספק יום ספק לילה יקדש ויאמר ברכת קידוש של לילה בלי שם ומלכות אלא יהירה שם ומלכות בלבד ואין לומר לא נחייב אותו לקדש כלל כיון דהוא ספיקא דרבנן וקיימא לן ספיקא דרבנן לקולא זה אינו דהא איכא הסוברים הרב שיש לו יין אינו יוצא ידי חובה קידוש מן התורה תפילה ועוד הנה תב תוספת שבת כתב כל שלא כיון לצאת ידי חובה קידוש בתפלה אינו יוצא ידי חובה מן התורה ולכן צריך לקדש על היין ויברך ברכת הקידוש בלא שם ומלכות ואם לא התפלל שום תפלה בשבת נמצא הוא חייב בקידוש מן התורה לכולי עלמא ועתה בבין השמשות צריך לקדש על היין ויברך ברכת הקידוש בשם ומלכות כדין ברכת המזון שהיא מן התורה דאם נסתפק בה דחזור וברכת **האפילו ולא קידש חייב לקדש בברכה בבין השמשות מלא לוגמין**]

[כ] יהיה על השלחן מפה תחת הפת ומפה למעלה משני טעמים הא' זכר למן והב' דתיתי סעודתא דשבתא ביקרא טעם נוסף שלישי במפה העליונה משום בושת הפלו :

[כא] כוס הקידוש אפילו אם הוא נקי צריך הדחה מבפנים ושטיפה מבחוץ ומלא על כל גדותיו ולא יהיה פגום שאם שתה ממנו פגמו ויהיה שלם בשפתו ובבסיס שלו וסדק אפילו בלא חסרון פוסל וצריך שיתן אותו אדם אחר בשתי ידיו והמקדש יקבלנו בשתי ידיו וביאנו בשתי ידיו בצד שמאלו כנגד החזה ואחר כך יאחז בו ביד ימין בלבד וביגתה מים השלחן טפח לפחות ויתן עיניו בו שלא יסיח דעתו ממנו [כב] אם אין לו אלא כוס יין אחד מקדש בו בלילה ושופך ממנו לכוס אחר ושותה שאם ישתה מן הכוס עצמו הרי זה נעשה פגום ואינו יכול לקדש על הנשאר למחר לכך שופך ממנו לכוס שני ושותה מכוס השני והנשאר בכוס ראשון יוסיף עליו מים למחר ויקדש עליו אם לא נשאר אלא מעט שאם יוסיף עליו מים להשלימו לרביעית לא ישאר בו טעם יין שלא יוכל לברך עליו בורא פרי הגפן הרי זה שותהו כולו בלילה במה דברים אמורים אם יש לו כוס אחר להבדלה אבל אם אין לו כוס אחר להבדלה הרי זה מניח כוס זה להבדלה ויקדש בלילה וביום על הפת מפני קידוש אפשר לקדש על הפת אבל להבדלה לא אפשר :

[גכ] לכתחילה צריך שיטעום המקדש מלא לוגמיו ומצוה מן המובחר לשתות רביעית ובדיעבד אם לא טעם המקדש וטעם אחד מן המסובין מלא לוגמיו יצאו כולם ידי חובה ומצוה מן המובחר שיטעמו כולם ובזמן הזה אין נמנעים לשתות מכוס ששתה ממנו חבירו מחשב חולי במאחר דבורר להם כי בעל הבית שקידש ושתה מן הכוס הוא בריא [כד] קידש וקודם שטעם נשפך הכוס יביאו לו כוס אחר ויברך בורא פרי הגפן אך לא יברך ברכת הקדוש שכבר בירך אותה וכן הוא הדין אם הפסיק דבורר שלא מצרכי הסעודה וגם המסובין יזהרו שלא יפסיקו דבורר קודם שיטעום המקדש :

[כה] אין מקדשים על יין שריחו רע ממתם שנתנוהו בכלי מאוס אף על פי דריחו וטעמו יין שמברכים עליו בורא פרי הגפן משום הקריבוהו לפתתך וכי' וכן נמי אין מקדשים על יין שנתגלה ולכתחלה יזהר אפילו על גילוי שעה מועטת ורק בדיעבד אין להקפיד אבל אם עבר לילה אחת בגילוי נסחל לקדוש אף על פי שלא גמר ריחו וטעמו :

[כו] יין שטעמו חומץ אפילו ריחו יין אין מקדשין עליו ואין מברכין עליו בורא פרי הגפן **[ואם קידש שבטעות על יין זה כל שאינו חומץ מנבצע אינו חוזר ומקדש משום סב"ל]** אבל אם טעמו יין אפילו ריחו

חומץ מקדשין עליו דטעמא עיקר :

[כז] יין ששתיין ממנו מצוימקוין שהם ענבים יבשים אם היה יוצא מהם לחלוחית **[כעין דבש]** על ידי דריכה קודם ששראום במים מותר לשרותם במים להוציא מהם יין ולקדש עליו ואם לאו אסור לקדש על זה וגם בורא פרי הגפן אין לברך עליו : **[שיעור המים היא לא יותר**

מכמות הצימוקים לאחר שתפחו במים]

[כח] אם אין לו יין כלי קדש על הפת ובליה כך יעשה יטול ידיו בשביל ברכת המוציא וישב במקומו ויאמר ויכולו בעוד הפת מכוסה ואחר כך יגלו ויברך המוציא ואינו בוצע ויאמר אז ברכת הקידוש בעוד שתי ידיו על הפת ובוצע ואוכל והטעם שצריך להניח ידיו על הפת בברכת הקידוש הוא כי כמו שצריך לאחוז כוס הקידוש בידו כן עתה שהוא מקדש על הפת צריך לאחוז הפת בידו והיה די מטעם זה להניח יד אחת בלבד אך כיון דצריך לברך המוציא ולהניח בה שתי ידיו על הפת אין נכון לסלק ידו אחת אחר ברכת המוציא בשעת ובוצע וכל זה הקידוש אלא ישארו שתי ידיו עד שגומר ברכת קידוש ובוצע וכל זה הוא בלילה ידש היכר גדול לקידוש על ידי ברכת הקידוש אך ביום דאין בו ברכה של קידוש לא יש היכר לקידוש בברכת המוציא על כן אם יש לו חמר מדינה כגון שכר חמרים או שכר שעורים וכיוצא יטול ידיו ויקח כוס רביעיית מחמר מדינא איברך שהכל וישתה מלא לוגמיו ואחר כך יברך המוציא שאם יקדים ברכת המוציא אינו ניכר שמקדש ואם אין לו חמר מדינה או שיש חמר מדינה ואינו יכול לשתות כי זיק לו ואי אפשר לשתותו כלל מחמת קושי חריפותו שזה אינו מלומד לשתות מזה כלל יברך המוציא בלבד ויבצע ויאכל אך יאמר קודם ברכת המוציא הפסוקים והפיוט שנוהגים לומר בקידוש היום. **[אם אין חמר מדינה יברך על קפה, תה, מיץ הדרים ואחר כך יסעוד]**

[כט] זהו סדר הקידוש המיוסד על פי דברי רבינו האר"י ז"ל, אחר תפילת ערבית יכנס לביתו, וכשיכנס למקום השלחן יאמר בקול רם ובשמחה יתירה "שבת שלום", וינשק ידו אביו וידו אמו (אם הם בחיים), אחר כך יסתכל באור הנר אשר ברכו עליו, ויסתכל בשתי נרות ויכוין שהם א' כנגד זכור וא' כנגד שמור, גם יכוין שהם א' בה"א א', וא' בה"א אחרונה שבשם הוי"ה, ואף על פי שהדלוקו ז' נרות לכבוד שבת עם כל זה הוא אל יסתכל אלא רק בשתיים, ויכוין גם כן בהסתכלותו שיאירו נרות העליונים. ואחר כך יעמד במקום שיושב בו אצל השלחן ויאמר בקול רם "דא היא סעודתא דחקל תפוחין קדישין" ואחר כך יקיף את השלחן דרך ימין, ויחזור ויעמוד במקום שעמד בו קודם הקפה, ואז בעמדו שם יקח בידו ב' אגודות הדס, שהם א' כנגד זכור וא' כנגד שמור, ויאחזם ויחברם יחד כדרך גדילתן בין שתי ידיו, ויברך עליהם עצי בשמים, ויריח בהם, ואחר שיריח, אז יתיך ומיד בעודם מחוברים יחד בין שתי ידיו יאמר בפיו "זכור ושמור בדיבור אחד נאמרנו", וגם יאמר גם כן פסוק זה "ריח ניחוח אשה לה'", כי תביעות אלו המרויזם כל הכוונות של ברכת הריח. ואחר כך יחזור להקיף השלחן פעם שנית בשתיקה בעוד ההדס בידו, אך אין צריך שיהיה בין שתי ידיו גם בעת שמקיף, אלא די לאחוז ביד ימין בלבד, ואם ישאר אחוז בשתי ידיו הנה מה טוב ומה נעים, דנכון לעשות כן. ואחר שעשה ההקפה השנית בהדס וחזר לעמוד במקומו מראשון, ישאר ההדס ביד ימינו לחבוב מצוה, ויאמר שלום עליכם מה"יש וכו'. ויאמר מלך מלכי המלכים, ולא יאמר ממלך וכו' וכנז'. ואחר כך יאמר כי מלאכי יצוה לך וכו' ויכוין בשם יהו"ך שהוא ס"יית פסוק זה, ובשם כ"י"ך שהוא רמזו באתו כף של תיבת כ"י, ובאותיות לך מתבית מלאכי"ו. ואחר כך ה' ישמור צאתך ובואך וכו', ואחר כך בלי הפסק יאמר תכף פסוקים אשת חיל וכו' ויכוין שהם כ"ב פסוקים כנגד כ"יב צינורות של מעלה, שבעת הזאת הם פתוחים ומריקים שפע וברכה מהבריכה העליונה מראש כל הכתרים, ואחר כך יאמר אתקינו מועדא וכו', והאללה שם ה' בשיר וכו', ה' עוזי וכו', ואחר כך פזמון אזמר בשבחין וכו', ואחר כך היא רעוא וכו', ואחר כך זוהר ויקהל יומא דא מתעטרא וכו'. ודע דאף על גב דרבינו האר"י יסד פזמון אזמר וכו' הנוכר לאומרו בתוך הסעודה, עם כל זה פשוט המנהג בכל המקומות לאומרו קודם קידוש, ומנהגינו נאמר כששי סיבה למחר הקידוש, כגון בימי העומר וכיוצא, לפזמון הנוכר בתוך הסעודה :

אחר כך יתחיל בסדר הקידוש שהוא הכנת המעשה והכנת הדיבור, וקודם סידור הקידוש יאמר נוסח זה לשם ייחוד קודשא בריך ושכינתיה וכו' אח"ך יתחיל בהכנת המעשה, והוא כי בעודך עומד במקומך, תקבל הכוס בשתי ידך ומאדם אחד אשר גם הוא יאחזנו בשתי ידיו וימסרהו לך, ואתה תעמיד הכוס בשתי ידך כנגד החזה שלך, ואחרי זה תסיר מיד שמאלך ותאחזנו ביד ימינך בלבד, כדי לכלול השמאל בימין, ובסדר המעשה הזאת יש כונות מעוקות ורזין עלאין, ולכן לא תחסר אפילו פרט קטן מסדר זה, ותכוין בכל שיש סוד דבבר. ואחר שתאחזנו בימין בלבד אז תמוזג למתקו במים, וטוב שאותו אדם שמסר לך הכוס בשתי ידיו הוא יעשה המזיגה ביד ימינו, והמזיגה יעשה ג' פעמים דהיינו בשלשה הפסקות בזה, אחר זה, ולא יתן כל מה המזיגה בפעם אחת וכל אדם יזהר בזה, ועליו ובא ברכת טוב. ואחר המזיגה תתן עיניך בכוס היין ותסתכל בו, ויש סוד עמוק וכונה גדולה בהסתכלות זו, וכל אדם פשוט די לו לכוין בהסתכלות עין ימין בחמשה הוי"ית שעולים מספר עיין, ובהסתכלות עין שמאל גם כן בחמשה הוי"ית שעולים מספר עיין כזה

כל הויה שווה 26 כפול 130 שווה 130 וגם עין שווה ל-130

ומנהגינו לראות את המצח ביין ולכוין מצח מספר הצלח"ה, והנה בזה נשלמה הכנת המעשה, ונעשה התיקון והמשכת האור להיות למלכות חקל תפוחין קדישין, שה"ש ה"א אחרונה שבשם הוי"ה,

על ידי הכנה זו של המעשה :

ונשאר עתה הכנה השנית שהיא הכנת הדיבור, כי משכת האורות והתיקון הנעשה בסוד הקידוש אל בחינת ה"א אחרונה הנקראת חקל תפוחין קדישין, הוא נעשה בשתי הכנות, שהם האחת בסוד המעשה, והב' בסוד הדיבור, דרק על ידי שתי הכנות אלו דוקא יושלם המשכת האורות והתקון שצריכין אמתנו להמשיך עתה בליל שבת בקידוש של סעודה זו הנקראת סעודתא דחקל תפוחין קדישין :

וזהו ענין הכנה השנית של הדיבור שיהיה על ידי אמירת ויכלו וברכת הקידוש שהוא בחינת הדיבור, ותחלת הכל תאמר מזמור לדוד ה' רועי וכו' כולו, ואחר כך תאמר יום הששי ויכולו השמים, ויש כמה טעמים על פי הסוד מה שמוסיפים ב' תיבות יום הששי עם ויכולו, ואחר כך תאמר "סברי מרנן", ואף על פי שאתה מקדש לבדך ואין סוד עומד עמך, גם כן צריך אתה לומר "סברי מרנן", שיש בזה אחר וכוונה, ואחר כך תאמר ברכת בורא פרי הגפן, ואחר כך נוסח ברכת הקידוש שיש בה ל"ה תיבות דוקא, ואחר כך תשב ותשתה כוס היין מיושב. ודע כי בלילה, כל סדר הקידוש והברכות צריך להיות מעומד על פי הסוד, אך מה שכתב על שתיית היין שתהיה מיושב, אף על פי שכן העיד רבינו מהרח"ו ז"ל על מנהג רבינו האר"י ז"ל שהיה יושב ושותהו, וכנז' בסי' פרי עץ חיים, אין קפידא בה על פי הסוד, אלא זהו המלכות דרך ארץ של הסעודה. עיין בגמרא דגיתין דף ע' שלשה דברים מזיקין גופו של אדם, וחד מניהו עתה מעומד. אך הרמב"ם ז"ל בה' דעות פ"ד לא זכר זה, ואפשר הסוברים עד דעבדי לכלזה בבת אחת, ואפשר הדעולם שאין מקפידין על שתיה מעומד, הוא מטעם זה, ועם כל זה מאחר שראינו עדותו של רבינו מהרח"ו ז"ל על מנהג רבינו האר"י ז"ל בכך, צריכין אמתו להזהר בזה :

כתוב במדרש

התילים לעושה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו שואל המדרש מה הפירוש לבדו

הרי ודאי רק

הקב"ה לבדו

עושה ומתריך

המדרש שאין

בעל הנס מכיר

בניסו לפעמים

הקב"ה עושה

ניסים ואנו לא

יודעים עליהם

כלל אלא רק

הקב"ה לבדו

ועל זה אנו

מודים שעושה

נפלאות גדולות

לבדו במבצע

שומר החמות

אלפי פגזים

וטילים נורו על

עם ישראל

ובאופן יחסי

לאלפי הטילים

המספר

הנפגעים הוא

מועט זה ניס

פגז אחד כול

להרוג כמה בני

אדם אלפי

טילים יכולים

לעשות שממה

כאן בנתיבות

נפלו שתי

טילים

במקומות

מיושבים אחד

ברחוב החיז"א

ולא התמוצץ

אלא נכנס

בקרקע וכן נפל

פגע בין היפר

כחן הגדול

וסמוך מאד

מאד לתחנת

דלק זגורי ולא

התמוצץ אם

היה נופל

בתחנת דלק

היה אסון נורא

ה' ישמור וכן

אם היה ח"ו

נופל בהיפר

כחן גם ה'

ישמור היפר

כחן היה מלא

באנשים ונפלא

דווקא בניהם

וגם לא התמוצץ

חיובים להודות

לקב"ה על כך

וגם על כל

הטילים שנפלו

במקומות

פתוחים הנה

שואר ולא ישן

שומר ישראל

אנו מודים

לקב"ה בברכת

"מודים" "על

ניסד" - שהוא

נס לגוי "ועל

נפלאותך"

שהוא נס

מכוסה נפלא

מעייניו על

שניהם אנו

מודים כל יום

השיר והשבח

לחי עולמים'

סיפורים מחזקים –צדקה ומעשר כספים

וכתוב ובפרשה ואיש את קדשיו לו יהיה אומר רש"י לו יהיה היינו ממון הרבה שבזכות שנותן מעשרות זוכה להרבה ממון אף שמדובר שם במעשר תבואה אבל גם במעשר כספים הפוסקים כותבים שמעשר מביא ברכה גדולה לאדם כותב שר"ע כתב שולחן ערוך יורה דעה סימן רמז ס"ב לעולם וזה לשונו אין אָדָם מַעֲנֵי מִן הַצְדָקָה, וְלֹא דָבָר רַע וְלֹא הֶזְקַם מִתְלַגֵּל עַל יְדֵה, וְשָׂאֵמֶר : וְהִיָּה מַעֲשֵׂה הַצְדָקָה שְׁלוֹם וּבִטְעוּת ג כְּתוּב בְּ פֶתַח הַמִּרְחָק הַיְצַעֲלִים. ובכרח כף יעמוד הרמ"א וַיִּתֵּן הָאָדָם עַל לְבוֹ שֶׁהוּא מִבְּקָשׁ כָּל שְׂעָה פְרָנְסָתוֹ מִהַקְבִּי"ה, וְכִמוֹ שֶׁהוּא מִבְּקָשׁ שֶׁהַקְבִּי"ה יִשְׁמַע שְׁוֹעָתוֹ כִּי הוּא יִשְׁמַע שְׁוֹעַת עַיְנָיִם.. בסעיף ד : הַצְדָקָה דוֹחָה אֶת הַגְּזוּלוֹת הַקְּשׁוֹת, וְגִבְרָעַךְ תַּצְלִיל מִמְּוֹת, וּמוֹסִיף הַרְמִי"א וְהִיא הַצְדָקָה **מַעֲשֵׂרָת**, וְאִסוּר לְגָסוֹת הַקְּבִי"ה כִּי אִם דָּבָר זֶה, שֶׁנֶּאֱמָר : וּבְהֻנְיָ נָא בָּזָאת וְהִי (מִלְאֲכִי ג. י) וַיֵּשׁ אֲוֹמְרִים דְּבָרָא בְּנִתְיַת מַעֲשֵׁר מִתֵּר לְגָסוֹת הַקְבִּי"ה, אָבָל לֹא בִשְׂאָר צְדָקָה (בְּיַת יוֹסֵף דְּכָךְ מִשְׁמַע מַשִּׁים שֵׁם) .

כידוע, מרן רבינו החזון איש זצוק"ל הזהיר ביותר לתת מעשר כספים. החזו"א אמר כי נתינת מעשר כספים גורמת להרבה פחות אסונות, מחלות ופגעים בבית. "אנשים לא יודעים כמה צרות, מחלות ולדים וביקורי רופאים הם מונעים מעצמם בזכות הפרשת מעשרות כספים ונתינת צדקה הגונה", אמר מרן החזון איש זוע"א. כתוב במדרש רבה, ש"פתח הפתוח לצדקה – לא יפתח לרופא".

על נתינת צדקה ישנם אין ספור הבטחות וברכות בדברי חז"ל ויתר קדמונינו, החל מילדים וכלה בכסף, בריאות ושפע ברוח ובגשם, וגם על מעשר כספים ישנן הבטחות רבות, מלבד הבטחת העושר המובטחת בדברי חז"ל הקדושים, כפי שציטטם אחת לאחת מרן רשכבה"ג שר התורה שליט"א בספרו 'דרך אמונה' (פ"י מהלכות מתנות עניים להלך סיפורים על מעשר וצדקה

התחייב לתת מעשר כספים וניצל ממוות בטוח

אחד מתלמידי הבעל שם טוב, רבי וולף קיצע, היה עני מרוד. בת גדולה היתה לו ולא היה לו כלום כדי למצוא לה חתן מתאים. הבעל שם טוב הציע לו לפנות לשדכן ולומר לו שמחפש הוא בחור חכם, מתמיד וירא שמים עבור בתו כלילת המעלות ומוכן הוא להבטיח סכום נכבד של אלפיים רובל עבור נדוניה.

ר' וולף לא הררה אחר רבו ולא התלבט מנין ישג אלפיים רובל, כאשר אפילו רובל אחד עבור הוצאות שבת אין לו, וגם הבעל שם טוב אמר, הכל כבר יסתדר בעזרת ה' על הצד הטוב ביותר. תוך זמן קצר הוצע שידוך, בנו של אחד מנכבדי העיר יאסי הגדולה, בחור מתמיד וירא אלקים. לאחר שר' וולף בחן את החתן והתפעל ממנו, נחתמו התנאים בהם הובטח שאבי הכלה ישלם אלפיים רובל טבין ותקלין. עברו-חלפו להם שבועות אחדים ובביתו של ר' וולף הופיעה איגרת ממשפחת החתן, בה ביקשו לדעת מדוע לא התקבלו מתנות כנהוג. ר' וולף לא השיב לאיגרת ולאחר זמן התקבלה איגרת נוספת בה הובהר שאם לא יתקבל מענה בברוף סבלונות בתוך שלושה שבועות, אזי יתפרק השידוך.

כולם בבית היו מתווחים, מלבד ר' וולף. הוא החל לרבו, הראה לו את האיגרות ושאל אותו מה עליו לעשות כעת? הרב השיב בנחת: "השב לו באיגרת, שמוזמנים הם כולם אל עיירת מגוריד, כל משפחת החתן, שלושה ימים לפני החתונה. עד אז בעזרת ה' הכל יהיה מוכן ומזומן, גם מתנות לחתן ביד רחבה, וגם אלפיים רובל עבור נדוניה כמוסכם".

ארבעה ימים לפני החתונה, כאשר לר' וולף עדיין אין כלום, צועד הוא לבית רבו. ניגש אליו סוחר יהודי ושואלו היכן מתגורר הבעל שם טוב; ר' וולף הציע לסוחר להתלוות עמו לבית הרב, וכך עשה. כאשר הגיעו לרב, הוא כיבד את הסוחר והציע לו לשמוע מעשה נאה. האישי התנגד ואמר: "דבר דחוף לי מאוד אל כבוד הרב, ממש פיקוע נפש". "בכל זאת", אמר הרב, יהודי אינו מסרר לשמוע סיפור, הסכת נא ושמעו". ואז החל הרבי בסיפור:

קופל היה סוחר עשיר מאוד. יום אחד היה בדרכו לעסקה מאוד חשובה, המרכבה ההדורה עשתה את דרכה בנחת ועיני קופל נעצמו לאטן והוא שקע בשינה ערבה ומתוקה. לרגעים אלו המתין העגלון הגוי, שרצה להרוויח כסף רב על שבונו היהודי העשיר. הוא עצר את המרכבה בטבורו של יער עבות, ירד ממקומו, פתח את דלת המרכבה ובשאהה פראית העיר את האדון השובט, שידע עמוקה. "קום", נהם לעברו. קופל התעורר בבהלה. "כבר הגענו! כל כך מהר?!" "לא הגעת לשום מקום, אבל אני הגעתי אל המנוחה ואל הנחלה. אם חיך יקרים לך, ואינך רוצה למות צעיר - תן לי את הכסף בקבשה", אמר הגוי בעודו אווזו גרון חד. בהתחלת קופל ניסה להתווכח עם העגלון הנחמד ולהגיע לפשרה שלחמישים אחוזים.. אפילו שמונים... אך הגוי לא היה מוכן לעשות הנחות ודרש את הכל. לקופל לא היתה ברירה, הוא הגיש לעגלון את כל כספו. העגלון לקח את הצרור, ואז אמר: "בצעם, מסוכן לי להותירך חי. הרי מיד אדונו, קשר אותו אל עץ קרוב והציע לו ברוב חמלתו לומר משאלה אחרונה בטרם ייפרד מן העולם לנצח נצחים סלה.

קופל ביקש להתפלל. העגלון האדיב הסכים, בתנאי שיעשה זאת במהירות.

קופל התפלל בהתרגשות ובדמעות, ואמר בככי קורע לב ואמר: "ירבונו של עולם, יודע אני מדוע באה אלי הרעה הזאת - הייתי סוחר מצליח וכסף רב הרווחתי, אך מעולם לא עישרתי את כספי כראוי, וגם מצוות צדקה בקושי קיימתי. חטאתי, עויתי, פשעתי... לא זכרתי אותך שאתה הוא הנותן כח לעשות חיל ולך הכסף והזהב". העגלון היה לחוץ ואמר: "מהר, אתה מאריך בתפילתך יותר מדי, תיכף יעברו כאן אנשים ויעצרו אותי".

קופל התעלם והמשיך בתפילתו הלוהטת כפי שלא התפלל מעולם.

"ירבונו של עולם, הר גים בשעה שיהיה הגרון מוגף על צווארי יש בידך להושיעני, הייפלא מה! דבר! מבטיח אני שאם תציל אותי ויסור מעל ראשי המוות הזה, עשר לעשר מן הסכום שהרווחתי היום לצדקה ומתעה ועד עולם תמיד אקפיד על כך. לא יהיה סכום קטן או גדול שאשתמש בו קודם מעשר".

לפתע הגיא שומר היער, הוא לבד בשניות אל העגלון שוחרר לחפשי את קופל המבוהל שנטל את כספו וברח לביתה. קופל הגיע לביתו ושכח את נדרו.

שבועות אחדים חלפו, ואז בתו היקרה